

Organisasjonen for barnevernsforeldre (OBF)
E-post: post@barnevernsforeldrene.no
www.barnevernsforeldrene.no
Postadresse: c/o Voksne for barn, Stortorvet 10, 0155 OSLO
Org. nr. 913 017 544

Til
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Oslo 05.12.2014

HØRINGSSVAR TIL FORSLAG OM Å UTVIDE ADGANGEN TIL Å PÅLEGGJE HJELPETILTAK MED HJEMMEL I LOV OM BARNEVERNTJENESTER

Organisasjonen for barnevernsforeldre (OBF) er en interesse- og støtteorganisasjon for foreldre som har barn plassert av barnevernet. Formålet er å samle, støtte og være et talerør for foreldre som har eller har hatt barna sine plassert av barnevernet, eller er i ferd med å få det. OBF skal arbeide for å heve kvaliteten på barnevernet i Norge gjennom dialog og samarbeid med politikere, myndigheter, fagfeltet og andre organisasjoner med tilsvarende målsettinger.

Vi viser til høringsnotat av 20.10.14 og OBF ønsker med dette og komme følgende synspunkter

OBF er enig i høringsnotatets grunnleggende syn om å forbedre barn og unges rettigheter til å motta hjelp fra barnevernet og tiltak som kan redusere behov for omsorgsovertakelse. Men vi er skeptiske til at mye ressurser skal gå til pålegg av hjelpetiltak som skissert i høringen. Et pålegg om hjelpetiltak er et inngripende tiltak som ikke kan iverksettes uten en forsvarlig beslutningsprosess, og da antas det at forholdsvis mye ressurser vil gå med til saksbehandling og behandling i fylkesnemnd framfor tid til direkte hjelp til barn og foreldre. Og som det står i høringsnotatet, samarbeid og frivillighet fra foreldrenes side vil i de aller fleste tilfeller være en forutsetning for at hjelpetiltak skal ha effekt.

OBF skulle ønske at den forventede økte ressursbruk heller blir brukt til å sikre at barnevernet har ressurser til å iverksette differensierte hjelpetiltak som er tilpasset den enkeltes behov og i samarbeid med familiene. Dette gjelder både kompenserende tiltak og tiltak som bedrer foreldrenes omsorgsevne. Vi har tro på at tilbud om hjelp som foreldrene selv opplever som hjelp, har størst positiv effekt for å bedre livssituasjonen til barn og unge.

For å få til dette mener OBF at barnevernet må pålegges å foreta bedre kartlegging av hvilke behov og utfordringer barnet og familien har. Barnevernet, må bli ennå bedre til å samarbeide med barn og foreldrene om denne kartleggingen og hva som er de riktige hjelpetiltak for den enkelte familie. Kartleggingen bør munne ut i en skriftlig behovsoversikt. Det må være jevnlig oppsummeringer/evalueringer med både barn og foreldre om hjelpetiltakene har ført til en bedre omsorgssituasjon for barna. Noen hjelpetiltak må kanskje være gjennom hele barnets barndom.

OBF mener at Familieråd er en god metode, som bør benyttes i langt større grad enn i dag.

Barnevernet må alltid vurdere bredt hvilke andre hjelpeinstanser som kan bistå, spesielt der foreldrene har kognitive vansker (se ny rapport "Foreldre med kognitive vansker i møte med barnevernet" Tøssebro mfl., NTNU). BUP, DPS, skole, barnehage, fastlege, NAV, psykisk helse, PPT, helsestasjoner, familievernkontor mfl. Samarbeid med andre hjelpeinstanser må alltid være i fokus.

OBF har kontakt med flere foreldre som selv har vært under barnevernets omsorg, og som har etterlyst mer hjelp og støtte når de selv skulle bli foreldre. OBF ønsker derfor at det blir iverksatt flere lavterskeltilbud med råd og veiledning til vordende foreldre som trenger mer støtte i det å bli foreldre. For eksempel en utvidelse av helsestasjonens tilbud. Det kan være et tilbud om en familieveileder/ støtteperson ("husmorvikar") som kan komme hjem til familien i tiden etter fødsel, og senere være en fast kontaktperson. Eller tilbud om gruppeveiledning.

Adgangen til å pålegge hjelpetiltak - saksbehandlingen ved pålegg om hjelpetiltak

OBF ser at det kan være tilfeller hvor det er nødvendig å pålegge hjelpetiltak for at barn i risiko får nødvendig hjelp, som tilsyn og kontrolltiltak. Men vi skulle ønske at dette ble sett på som en "siste" mulighet, og ikke som en mer lettvinnt måte for barnevernet å iverksette hjelpetiltak.

OBF mener at det må være en grundig saksbehandling i forkant av et vedtak om pålegg av hjelpetiltak. Det må foreligge dokumentasjon på at frivillig tiltak er

forsøkt eller vurdert. Hvis barneverntjenesten vurderer at det ikke nytter med frivillig hjelptiltak må det være dokumentert hva denne vurderingen bygger på.

Pålegg av hjelpetiltak er et sterkt inngrep i familien og avgjørelsesmyndigheten må legges til fylkesnemnda. Den kan ikke være en forenkelt behandling. Vi er uenig at behandlingen skal være uten omfattende skriftlig forarbeid og dokumentasjon. Dessverre har mange foreldre opplevd maktmisbruk fra saksbehandlere i barneverntjenesten, der de i utgangspunktet har ønsket hjelpetiltak, men ikke blitt møtt med relevante tiltak for seg og sine barn. Barn og foreldre må få god informasjon om saksgangen i fylkesnemnda og om klageadgang, og selvfølgelig rett til fri rettshjelp.

Hvis pålegg av hjelpetiltak blir vedtatt, er vi enig i en tidsavgrensning på et år, og med mulighet for utvidelse. Men da må det settes krav til barneverntjenesten at de setter av tid til samarbeid med foreldrene. Dette for jevnlig evaluere om hjelpetiltakene fungerer, for å motivere foreldre til å ta i mot hjelp, og til en god dialog om hvilke tiltak som er de beste for akkurat denne familien.

OBF mener at foreldrestøttende tiltak er bedre begrep enn "omsorgsendrende tiltak".

På vegne av Organisasjonen for barnevernsforeldre

Benedikte Breivik (sign.)
styreleder
tlf. 981 34 302

Hege Sundt (sign.)
organisasjonskonsulent
tlf. 981 34 958